Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Alexandru Mardari)
Dosarul nr. 2ac-328/24
(2-20153486-02-2ac-02052024)

D E C I Z I E

7 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin
Grefier Alina Dubenco

examinând în ordine de apel, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelanta FPC"ESCULAP-FARM"SRL, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 11 iulie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL"TIRCOM SERVICE împotriva FPC"ESCULAP-FARM"SRL, Oleg Sîli, intervenienții accesorii SRL"TRIART MEȘTER" și SRL"CABIDOLIA-TRANS" privind încasarea penalității contractuale,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 4 decembrie 2020, SRL"TIRCOM SERVICE", a depus o cerere de chemare în judecată, ***ulterior concretizată***, împotriva FPC"ESCULAP-FARM"SRL, Oleg Sîli, intervenienții accesorii SRL"TRIART MEȘTER" și SRL"CABIDOLIA-TRANS" privind încasarea penalității contractuale.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că în baza contractului de transport/expediție nr. L-38, L-40 din 15 iunie 2020 și L-42 din 19 iunie 2020, și-a asumat obligația să organizeze transportul de mărfuri în beneficiul FPC"ESCULAP-FARM"SRL, iar ultimul și-a asumat obligația să achite plata pentru serviciile prestate.
Indică că, autocamioanele prevăzute de contractului de transport/expediție nr. L-38, L-42 au ajuns la locul devamării și anume ***** la 2 iulie 2020, iar autocamionul prevăzut de contractului de transport/expediție nr. L-40 se afla acolo începând cu 30 iunie 2020 în așteptarea efectuării formalităților vamale.
Punctează că, la 28 iulie 2020 compania SRL"TIRCOM SERVICE" a trimis părții pârâte o notificare prin care l-a informat despre penalitatea actuală pentru staționarea supranormativă și a rugat în vederea preîntâmpinării creșterii staționării

neproductive și a penalității, în cel mai scurt timp să efectueze toate măsurile necesare pentru a de vama și a descărca autocamioanele. În aceeași zi, FPC"ESCULAP-FARM"SRL a recunoscut situația și a transferat câte 16865,40 lei, echivalent a 852 Euro pentru comandă, în total suma de 50596,20 lei.
Menționează că, descărcarea și devamarea autocamioanelor a fost finalizată la 9 septembrie 2020, ca urmare în adresa pârâtului a fost expediată pretenția privind achitarea penalității. Pretenția fiind expediată pe poșta electronică info@esculap.md. Ulterior, prin intermediul ÎS "Poșta Moldovei" a fost expediată ultima notificare, cu descrierea de facto, cu indicarea sumei integrale și cu solicitarea achitării penalității depline în decurs de 2 zile bancare după primirea scrisorii.
Relevă că, potrivit pct. 29 al contractului de transport/expediție nr. L-38, L-40 și L-42 prevede că "timpul navlului vehiculului, potrivit normativului: încărcarea și vămuirea 24 de ore, descărcarea și devamarea 24 de ore în țara de livrare. Pentru staționarea supra-normă, Beneficiarul plătește o amendă de 100 Euro pentru fiecare zi de staționare. Întârzierile la vămuirea vehiculului, la trecerile frontierei sunt de asemenea, considerate staționări". Astfel, penalitatea pentru staționarea supra-norma înafara sumelor achitate la 28 iulie 2020, constituie suma de 12296 Euro, în baza comenzilor L-38 și L-42 (68 zile de staționare) și suma de 5948 Euro în baza comenzii L-40 (70 zile de staționare), în total suma de 18244 Euro, iar reclamantul solicită suma penalității în sumă de 17000 dolari SUA.

2. Pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul reclamantului SRL"TIRCOM SERVICE", avocatul-stagiar Stanislav Apostoliuc a depus cerere de modificare a pretențiilor prin care solicită încasarea în mod solidar de la FPC"ESCULAP-FARM"SRL și administratorul Oleg Sîli, în beneficiul SRL"TIRCOM SERVICE", a penalității în sumă de 17000 dolari SUA; încasarea în mod solidar de la FPC"ESCULAP-FARM"SRL și administratorul Oleg Sîli, a taxei de stat în sumă de 11230 lei și a cheltuielilor de judecată compuse din eliberarea extrasului în sumă de 110 lei și cheltuieli de traducere în sumă de 1580 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

Poziția instanței de fond:

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 iulie 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat din contul FPC"ESCULAP-FARM"SRL, în beneficiul SRL"TIRCOM SERVICE", penalitatea contractuală conform contractelor de transport și expediție nr.L38 din 15 iunie 2020, nr.L40 din 15 iunie 2020 și L42 din 19 iunie 2020 în mărime de 17000 Dolari SUA convertiți în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării. În partea încasării sumei în mod solidar de la Oleg Sîli, acțiunea s-a respins ca

neîntemeiată. S-a încasat din contul FPC”ESCULAP-FARM”SRL, în beneficiul SRL”TIRCOM SERVICE”, cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 8780 lei și cheltuielile de efectuare a traducerilor în mărime de 1580 lei.

Solicitarea apelantului:

4. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 17 iulie 2023 prin intermediul poștei electronice, ***apelanta FPC”ESCULAP-FARM”SRL***, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 11 iulie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea admisă, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
5. La fel, nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 24 iulie 2023 prin intermediul poștei electronice, ***apelanta SRL”TIRCOM SERVICE”***, reprezentat de avocatul-stagiar Stanislav Apostoliuc, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 11 iulie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii în partea încasării sumei în mod solidar de la Oleg Sîli în calitate de persoană fizică. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
6. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 2 mai 2024.
7. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 mai 2024, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelanta SRL”TIRCOM SERVICE” și cererii de apel depuse de FPC”ESCULAP-FARM”SRL. S-a comunicat apelantei SRL”TIRCOM SERVICE”, că necesită să prezinte, în cancelaria Curţii de Apel Chişinău, apelul nemotivat în original, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul şi probele invocate în susţinerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 6585,00 lei. S-a comunicat apelantei FPC”ESCULAP-FARM”SRL, că necesită să prezinte, în cancelaria Curţii de Apel Chişinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul şi probele invocate în susţinerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 3948,00 lei. S-a comunicat apelanților că li se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menţionate. În caz contrar cererile de apel nu vor fi considerate depuse şi vor fi restituite

conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri.

8. La 6 iunie 2024 prin intermediul poștei electronice și a oficiului poștal, apelanta SRL"TIRCOM SERVICE", reprezentat de avocatul-stagiar Stanislav Apostoliuc, a prezentat cererea de apel nemotivată.
9. La 13 iunie 2024, apelanta FPC"ESCULAP-FARM"SRL, a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 mai 2024 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost recepționată la 4 iunie 2024, fapt confirmat prin extrasul de pe poște electronică.
10. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 iulie 2024, s-a restituit cererea de apel depusă de apelanta SRL"TIRCOM SERVICE", pentru neîndeplinirea indicațiilor instanţei de apel, expuse în încheierea Curţii de Apel Chişinău emisă la data de 3 mai 2024.
11. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 iulie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel înaintată de apelanta FPC"ESCULAP-FARM"SRL.

Argumentele părților:

12. În motivarea apelului a invocat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că nu susține poziția instanţei de fond precum că, la încheierea contractelor nu a fost negociată şi inclusă în textul contractului o clauză prin care să fie indicat termenul de transport, precum şi interesul special al clientului la transportarea în termen a mărfii, or de către instanţa de fond a fost ignorat faptul că apelanta a anexat la materialele dosarului, corespondența de pe rețeaua de comunicare "Viber", între reprezentantul SRL"TIRCOM SERVICE" - Andrei Anii, şi administratorul FPC"ESCULAP-FARM"SRL - Oleg Sîli, unde în conținutul discuției este clar indicat că la data de 26 iunie 2020, administratorul FPC"ESCULAP-FARM"SRL i-a reamintit, despre înțelegerea verbală, ca toate trei mijloace de transport să ajungă la destinație *****, până la data de 30 iunie 2020, şi unde, totodată, reprezentantul SRL"TIRCOM SERVICE", în continuarea discuției nu a obiectat.

Notează că conform art. 1044 Cod civil, condițiile adiționale sau condițiile modificate dintr-un înscris expediat într-un termen rezonabil de la data încheierii contractului între profesioniști care are drept scop confirmarea acestuia devin parte a contractului, cu excepția cazului când ele îl modifică esențial sau când partea care îl recepționează le respinge fără întârzieri nejustificate.

Relevă că, chiar dacă, în contractele de transport încheiate între FPC”ESCULAP-FARM”SRL şi SRL”TIRCOM SERVICE”, nu a fost prevăzut un termen de livrare, acest lucru a fost stipulat în contractele de transport încheiate între SRL”TIRCOM SERVICE” şi SRL”TRIART MEȘTER”, unde conform pct. 11 din contractele de transport nr. L-38, L-40 şi L 42, termenul de livrare a bunurilor a fost prevăzut de 4 zile. Astfel că, este eronată poziția instanţei de fond cu privire la faptul că nu poate fi imputată neexecutarea la timp a contractelor de transport nr. L-38, L-40 şi L-42, prepușilor intimatei - SRL”TRIART MEȘTER”, or aceștia din data de 22 iunie 2020, respectiv 24 iunie 2020, au parcurs distanța de 1376 km până *****, ***** în aproximativ 8 zile, ceea ce depășește de două ori durata prevăzută în contractele de transport încheiate cu SRL”TIRCOM SERVICE” şi totodată depășește durata care poate fi acordată în mod rezonabil unui transportator diligent.

Cu referire la presupusa acceptare şi achitare a penalităților în sumă de 50596,20 lei în data de 28 iulie 2020, menționează că prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 14 mai 2021 a fost admisă acţiunea şi dispusă încasarea din contul SRL”TIRCOM SERVICE”, în beneficiul FPC”ESCULAP-FARM”SRL, suma de 45231,95 lei cu titlu de îmbogățire nejustificată, ceea ce demonstrează încă o dată că pe tot parcursul executării contractelor de transport cât şi pe parcursul judecării litigiului dat, SRL”TIRCOM SERVICE” s-a comportat cu rea-credință, urmărind scopul de a induce în eroare instanţa de judecată.

Consideră că, instanţa de fond a interpretat în mod eronat legea în contextul în care a invocat că, o dată ce nu a fost prevăzută în textul contractului o clauză prin care sa fie indicat termenul de transport, vina pentru depășirea termenului rezonabil de transportare a bunurilor nu i se poate imputa transportatorului. Conform art. 1451 alin. (1) Cod civil, termenul de livrare este încălcat atunci când bunul nu a fost livrat în interiorul termenului convenit sau, în cazul în care nu s-a convenit asupra unui termen, când durata efectivă a transportului depășește durata care poate fi acordată în mod rezonabil unui transportator diligent, ţinându-se cont de circumstanțe şi, în special, în cazul unei încărcări parțiale de timpul necesar pentru asamblarea unei încărcături complete în condiții normale. Conform art. 1450 alin. (1) Cod civil, sarcina probei faptului că distrugerea, pierderea deteriorarea bunului ori depășirea termenului de livrare se datorează uneia din împrejurările menţionate la art. 1449 alin. (1) revine transportatorului.

Subliniază că, dacă este să ignorăm faptul că în contractele de transport încheiate între SRL”TIRCOM SERVICE” şi SRL”TRIART MEȘTER”, termenul de livrare era de 4 zile, urma să se țină cont de faptul că este exagerată parcurgerea de către transportator a distanței de 1376 km până *****, ***** în termen de aproximativ 8 zile.

Cu referire la interesul special în livrarea în termen a mărfii, menționează că atât în formă verbală cât şi în formă scrisă au fost acordate indicații reprezentantului intimatei cât şi prepuşilor săi, precum că toate trei mijloace de transport expediate către *****, *****, urmează să ajungă la destinație până la data de 30 iunie 2020, din motiv ca începând cu 1 iulie 2020, urmează sa intre în vigoare un şir de prevederi legislative ce impun nişte obligațiuni suplimentare în seama FPC"ESCULAP-FARM"SRL cu privire la ambalajul bunurilor ce urmează a fi importat.

Consideră că, contrar celor invocate supra, SRL"TIRCOM SERVICE" atât pe parcursul derulării contractelor de transport cât şi după, în momentul înaintării acţiunii de încasare a penalităților, s-a comportat cu rea-credință fără a ține cont de interesul special al apelantei în livrarea în termen a bunurilor la destinație, or împreună cu marfa, transportatorilor au fost transmise documentele adiționale unde în pct. 1 al anexei nr. 9-10-11 la contractul de vânzare-cumpărare din 15 martie 2019 încheiat între FPC"ESCULAP-FARM"SRL şi SC"Bofarm"SRL, era clar indicat că marfa care fusese încărcată în Republica Moldova în data de 22 iunie 2020, urma să ajungă la destinație *****, ***** cel târziu în data de 30 iunie 2020, inclusiv.

Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea admisă, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

13. În şedinţa judiciară, avocatul Mihail Ulinici, ce acționează în interesele apelantei FPC"ESCULAP-FARM"SRL, a solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac.

Intimata SRL"TIRCOM SERVICE", în ședința instanței de apel, fiind legal citată, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.

Intervenientul accesoriu SRL"TRIART MEȘTER", în ședința instanței de apel, fiind legal citat, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.

Intervenientul accesoriu SRL"CABIDOLIA-TRANS", în ședința instanței de apel, fiind legal citat, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.

Prin urmare, a fost dispusă examinarea cererii de apel în lipsa participanților la proces care nu s-au prezentat, or, în conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

14. Audiind participanții prezenți la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a admite apelul declarat de apelanta FPC"ESCULAP-FARM"SRL, a casa hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul

Centru din 11 iulie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

15. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
16. În conformitate cu art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.
17. În temeiul art. 386 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.
18. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
19. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
20. În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.
21. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
22. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
23. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al

Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

24. Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
25. În opinia Colegiului, prima instanță, nu a ținut cont de aceste deziderate, nu a dat eficiență deplină circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii, care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
26. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că în baza contractului de transport/expediție nr. L-38, L-40 din 15 iunie 2020 și L-42 din 19 iunie 2020, SRL”TIRCOM SERVICE” și-a asumat obligația să organizeze transportul de mărfuri în beneficiul FPC”ESCULAP-FARM”SRL, iar ultimul și-a asumat obligația să achite plata pentru serviciile prestate.
27. Invocând că FPC”ESCULAP-FARM”SRL nu și-a onorat obligațiile în modul prevăzut, la 4 decembrie 2020, SRL”TIRCOM SERVICE”, a depus o cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva FPC”ESCULAP-FARM”SRL, Oleg Sîli, intervenienții accesorii SRL”TRIART MEȘTER” și SRL”CABIDOLIA-TRANS” privind încasarea în mod solidar de la FPC”ESCULAP-FARM”SRL și administratorul Oleg Sîli, în beneficiul SRL”TIRCOM SERVICE”, a penalității în sumă de 17000 dolari SUA; încasarea în mod solidar de la FPC”ESCULAP-FARM”SRL și administratorul Oleg Sîli, a taxei de stat în sumă de 11230 lei și a cheltuielilor de judecată compuse din eliberarea extrasului în sumă de 110 lei și cheltuieli de traducere în sumă de 1580 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 lei.
28. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 11 iulie 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat din contul FPC”ESCULAP-FARM”SRL, în beneficiul SRL”TIRCOM SERVICE”, penalitatea contractuală conform contractelor de transport și expediție nr.L38 din 15 iunie 2020, nr.L40 din 15 iunie 2020 și L42 din 19 iunie 2020 în mărime de 17000 Dolari SUA

convertiți în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării. În partea încasării sumei în mod solidar de la Oleg Sîli, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat din contul FPC"ESCULAP-FARM"SRL, în beneficiul SRL"TIRCOM SERVICE", cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 8780 lei și cheltuielile de efectuare a traducerilor în mărime de 1580 lei.

29. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluția instanţei de fond privind admiterea parțială acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.
30. Colegiul reține că instanţa de fond nu a dat eficiență deplină circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, a interpretat eronat normele de drept material şi a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.
31. Cadrul legal speței sunt prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.
32. Conform prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.
33. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
34. Conform prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Iar potrivit alin. (2), neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.
35. Colegiul constată că apelanta a anexat la materialele dosarului, corespondența de pe rețeaua de comunicare "Viber", între reprezentantul SRL"TIRCOM SERVICE" - Andrei Anii, şi administratorul FPC"ESCULAP-FARM"SRL - Oleg Sîli, unde în conținutul discuției este clar indicat că la data de 26 iunie 2020, administratorul FPC"ESCULAP-FARM"SRL i-a reamintit, despre înțelegerea verbală, ca toate trei mijloace de transport să ajungă la destinație

*****, până la data de 30 iunie 2020, iar reprezentantul SRL”TIRCOM SERVICE” n-a obiectat.

36. Conform art. 1044 Cod civil, condițiile adiționale sau condițiile modificate dintr-un înscris expediat într-un termen rezonabil de la data încheierii contractului între profesioniști care are drept scop confirmarea acestuia devin parte a contractului, cu excepția cazului când ele îl modifică esențial sau când partea care îl recepționează le respinge fără întârzieri nejustificate.
37. Colegiul consideră că în situația când în contractele de transport încheiate între FPC”ESCULAP-FARM”SRL şi SRL”TIRCOM SERVICE”, nu a fost prevăzut un termen de livrare, acest lucru a fost stipulat în contractele de transport încheiate între SRL”TIRCOM SERVICE” şi SRL”TRIART MEȘTER”, unde conform pct. 11 din contractele de transport nr. L-38, L-40 şi L 42, termenul de livrare a bunurilor a fost prevăzut de 4 zile.
38. Astfel că, este o concluzie greșită , faptul că nu poate fi imputată neexecutarea la timp a contractelor de transport nr. L-38, L-40 şi L-42, prepușilor intimatei - SRL”TRIART MEȘTER”, or aceștia din data de 22 iunie 2020, respectiv 24 iunie 2020, au parcurs distanța de 1376 km până *****, ***** în aproximativ 8 zile, ceea ce depășește de două ori durata prevăzută în contractele de transport încheiate cu SRL”TIRCOM SERVICE” şi totodată depășește durata care poate fi acordată în mod rezonabil unui transportator diligent.
39. Colegiul civil ține cont de presupusa acceptare şi achitare a penalităților în sumă de 50596,20 lei în data de 28 iulie 2020, atunci când prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 mai 2021 a fost admisă acţiunea şi dispusă încasarea din contul SRL”TIRCOM SERVICE”, în beneficiul FPC”ESCULAP-FARM”SRL, suma de 45231,95 lei cu titlu de îmbogățire nejustificată, ceea ce demonstrează încă o dată că pe tot parcursul executării contractelor de transport cât şi pe parcursul judecării litigiului dat, SRL”TIRCOM SERVICE” s-a comportat cu rea-credință, urmărind scopul de a induce în eroare instanțele de judecată.
40. Instanța de apel consideră că, instanța de fond a interpretat în mod eronat legea în contextul în partea în care s-a invocat că, o dată ce nu a fost prevăzută în textul contractului o clauză prin care sa fie indicat termenul de transport, vina pentru depășirea termenului rezonabil de transportare a bunurilor nu i se poate imputa transportatorului.
41. Conform art. 1451 alin. (1) Cod civil, termenul de livrare este încălcat atunci când bunul nu a fost livrat în interiorul termenului convenit sau, în cazul în care nu s-a convenit asupra unui termen, când durata efectivă a transportului depășește durata care poate fi acordată în mod rezonabil unui transportator diligent, ţinându-se cont de circumstanțe şi, în special, în cazul unei încărcări

parțiale de timpul necesar pentru asamblarea unei încărcături complete în condiții normale.

42. Conform art. 1450 alin. (1) Cod civil, sarcina probei faptului că distrugerea, pierderea deteriorarea bunului ori depășirea termenului de livrare se datorează uneia din împrejurările menţionate la art. 1449 alin. (1) revine transportatorului.
43. În contractele de transport încheiate între SRL"TIRCOM SERVICE" şi SRL"TRIART MEȘTER", termenul de livrare era de 4 zile, parcurgerea de către transportator a distanței de 1376 km până *****, ***** în termen de aproximativ 8 zile este exagerată.
44. Cu referire la interesul special în livrarea în termen a mărfii, menționează că atât în formă verbală cât şi în formă scrisă au fost acordate indicații reprezentantului intimatei cât şi prepușilor săi, precum că toate trei mijloace de transport expediate către *****, *****, urmează să ajungă la destinație până la data de 30 iunie 2020, din motiv ca începând cu 1 iulie 2020, urmează sa intre în vigoare un șir de prevederi legislative ce impun niște obligațiuni suplimentare în seama FPC"ESCULAP-FARM"SRL cu privire la ambalajul bunurilor ce urmează a fi importat.
45. Colegiul civil constată că SRL"TIRCOM SERVICE" atât pe parcursul derulării contractelor de transport cât şi după, în momentul înaintării acţiunii de încasare a penalităților, s-a comportat cu rea-credință fără a ține cont de interesul special al apelantei în livrarea în termen a bunurilor la destinație, or împreună cu marfa, transportatorilor au fost transmise documentele adiționale unde în pct. 1 al anexei nr. 9-10-11 la contractul de vânzare-cumpărare din 15 martie 2019 încheiat între FPC"ESCULAP-FARM"SRL şi SC"Bofarm"SRL, era clar indicat că marfa care fusese încărcată în Republica Moldova în data de 22 iunie 2020, urma să ajungă la destinație *****, ***** cel târziu în data de 30 iunie 2020, inclusiv.
46. Din aceste considerente, Colegiul ajunge la concluzia privind admiterea cererii de apel declarate de apelanta FPC"ESCULAP-FARM"SRL, casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 11 iulie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de SRL"TIRCOM SERVICE împotriva FPC"ESCULAP-FARM"SRL, Oleg Sîli, intervenienții accesorii SRL"TRIART MEȘTER" și SRL"CABIDOLIA-TRANS" privind încasarea penalității contractuale.
47. Concomitent, conform prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
48. În corespundere cu prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la

cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretențiile reclamantului.

49. În așa împrejurări, reținând dispozițiile sus menționate, în legătură cu faptul că cererea de apel depusă de apelanta FPC”ESCULAP-FARM”SRL, urmează a fi admisă, cu casarea hotărârii instanței de fond, Colegiul va dispune încasarea de la SRL”TIRCOM SERVICE, în beneficiul FPC”ESCULAP-FARM”SRL, suma de 3948,00 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.
50. În final, Colegiul reiterează concluzia că instanța de fond incorect a adoptat soluția de admitere parțială a cererii de chemare în judecată, hotărârea contravine cerinţelor art. 239 din Codul de procedură civilă, astfel că cererea de apel înaintată de apelanta FPC”ESCULAP-FARM”SRL, urmează a fi admisă, fapt ce atrage după sine casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. c), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite cererea de apel declarată de apelanta FPC”ESCULAP-FARM”SRL.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 11 iulie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de SRL”TIRCOM SERVICE împotriva FPC”ESCULAP-FARM”SRL, Oleg Sîli, intervenienții accesorii SRL”TRIART MEȘTER” și SRL”CABIDOLIA-TRANS” privind încasarea penalității contractuale, ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la SRL”TIRCOM SERVICE, în beneficiul FPC”ESCULAP-FARM”SRL, cheltuielile de judecată formate din suma de 3948,00 lei (trei mii nouă sute patruzeci și opt lei, 00 bani) cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin